

## KRESZ kerékpárosokat érintő változásai 2009-ben

A kerékpárosok közlekedésére vonatkozó rendelkezéseket **lényegében teljesen felülvizsgálták**. Az ok, hogy a kerékpáros közlekedés napjainkban – az EU-ban és Magyarországon egyaránt – megkülönböztetett figyelmet élvez. **Annak ellenére, hogy a kerékpárosok a közúti közlekedés legvédtelenebb résztvevői, mégis részarányuk az összes közlekedési baleseten belül aránytalanul magas.** A legfrissebb statisztikai adatok alapján 2009-ben 1830 kerékpáros okozott személyesérüléses közúti balesetet, amely az összes baleset 10,2 %-ának felel meg. Nyilvánvaló, hogy ez az arány jóval magasabb annál, mint azt a kerékpárosok közúti forgalmon belül betöltött szerepe indokolna.

A változtatások az érintett közútkezelők (a településeken az önkormányzatok) forgalomszabályozási tevékenységét segítik **a kerékpáros-forgalom biztonságos kialakításában**, ahol ez lehetséges a kerékpáros- és az egyéb járműforgalom szétválasztásában.

A „kerékpáros nyom” és a „nyitott kerékpársáv” fogalmának, a burkolati jelének meghatározása mellett pontosították azokat a rendelkezéseket is, amelyek a „kerékpárút” és a „gyalog- és kerékpárút” forgalmi rendjét szabályozták.

**A kerékpárosok szoros jobbratartási kötelezettsége az út jobb széléhez történő húzódás kötelezettségére változik.** A kerékpárutak kötelező használata alól a közút kezelője külön burkolati jel alkalmazásával felmentést adhat. A kerékpár fogalmának és a kerékpárosokra vonatkozó sebességi szabályok pontosítása igazodik az általános európai gyakorlathoz. A kerékpárosok esetében – külön jelzőtáblák kihelyezésekor – lehetőség nyílik a kerékpárosok ellenirányú közlekedésére.



Az R. 13. §-a (1) bekezdésének e) pontja helyébe a következő rendelkezés lép:

[Az utasítást adó jelzőtáblák:]

„e) „**Kerékpárút**” : a tábla a kétkerekű kerékpárok közlekedésére kijelölt utat jelez; a segédmotoros rokkantkocsi, a gépi meghajtású kerekesszék és a kétkerekű segédmotoros kerékpár lakott területen kívül a kerékpárutat igénybe veheti, ha ezt jelzőtábla nem tiltja. **A kerékpárúton más jármű közlekedése tilos;**”

Az R. 13. §-a (1) bekezdésének i) pontja helyébe a következő rendelkezés lép:

[Az utasítást adó jelzőtáblák:]

„i) „**Gyalog- és kerékpárút**” : a gyalogos, a kerekesszék és a kétkerekű



kerékpár közlekedésére kijelölt út. Ha a gyalogos- és a kerékpáros-forgalmat burkolati jel választja el, a gyalogos és a kerékpáros csak az útnak a részére kijelölt részén közlekedhet;”

Az R. 17. § (1) bekezdés e) pontja helyébe a következő rendelkezés lép:  
[A tájékoztatást adó jelzőtáblák a következők: ]

„e) „**Várakozóhely**” ; a tábla a járművek kijelölt várakozóhelyét jelzi, a tábla alatt elhelyezett kiegészítő tábla jelezheti a várakozó helyen kötelező elhelyezkedés módját (pl. a jobb oldali kerekekkel a járdára állva kell várakozni) , vagy azt, hogy a várakozóhely kizárólag bizonyos járművek (pl. csak személygépkocsik , csak kerékpárok, mozgáskorlátozott személyt szállító jármű részére van fenntartva. Ahol a várakozást ellenőrző óra van, kiegészítő táblajelezheti azt az időszakot, amelyben a várakozást ellenőrző óra (parkométer) vagy jegykiadó automata működtetése kötelező, vagy a kiegészítő tábla jelezheti azt is, hogy várakozni csak meghatározott időtartamig és a 41. § (4)–(5) bekezdésében foglaltak megtartásával szabad . A mozgáskorlátozottakat szállító járművek részére fenntartott várakozóhelyet kiegészítő tábla vagy külön jelzőtábla jelezheti;



112/f. ábra

Az R. 17. §-ának (1) bekezdése a következő g/6. és g/7. ponttal egészül ki:  
[A tájékoztatást adó jelzőtáblák a következők:]

„g/6. „**Nyitott kerékpársáv**” ; a tábla a kerékpárosok egyirányú közlekedésére kijelölt kerékpársáv úttesten történő elhelyezkedését jelzi.

g/7. „**Nyitott kerékpársáv vége**”:

(kép: 117g nyitkersáv, 117h nyitkersávvég)



117/g. ábra



117/h. ábra

Az R. 17. §-ának (3) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„(3) Ha az „Egyirányú forgalmú út” jelzőtáblák alatt elhelyezett kiegészítő táblán autóbust és/vagy **kerékpárt mutató ábra jelenik meg:**

a) az úttesten kijelölt kerékpársávon, ennek hiányában az úttest jobb széléhez húzódva a kerékpáros,

b) az autóbusz-forgalmi sávon a menetrend szerint közlekedő autóbusz,

c) a **kerékpáros által is igénybe vehető autóbusz-forgalmi sávon** – az autóbusz részére kijelölt közlekedési iránnyal megegyezően – a kerékpáros is a jelzőtáblán megjelölt iránnyal szemben közlekedhet.”

Az R. 18. §-a (1) bekezdésének h/1. pontja helyébe a következő rendelkezés lép:

**[Az útburkolati jelek:]**

„h/1. „**Előretolt kerékpáros felálló hely a balra bekanyarodó kerékpárosok számára**”, a forgalomirányító fényjelző készülékkel szabályozott útkereszteződésben az **út jobb szélén kijelölt kerékpáros nyomon** vagy a kerékpársávon oda érkező és balra bekanyarodó kétkerekű kerékpároknak a megállás helyét jelölő vonalak közötti, kerékpárt mutató sárga színű útburkolati jellel megjelölt úttestre csak a járművek forgalmát irányító fényjelző készülék piros fényjelzésének időtartamában szabad – a



158/k. ábra

36. § (12) bekezdésében foglaltak és a besorolás általános szabályai szerint – a többi jármű elé besorolva a továbbhaladáshoz felkészülni.”

(9) **Az úttesten burkolati jellel kijelölt kerékpáros nyom** jelzi a kerékpárosok részére az úttesten történő haladásra ajánlott útfelületet. Az így megjelölt úttesten fokozottan számolni kell kerékpárosok közlekedésével.

(kép: 158k kernyom)

„(10) **A nyitott kerékpársávot** – amely a kerékpárosok közlekedésére kijelölt sáv – az úttesten felfestett fehér színű szaggatott vonal és kerékpárt mutató burkolati jel is jelzi. A nyitott kerékpársávot – ha az egy irányban vagy egymással szemben közlekedő járművek egymás mellett történő elhaladása ezt szükségessé teszi – más járművek is igénybe vehetik, az irányváltoztatásra vonatkozó szabályok megtartása mellett. A jobbra bekanyarodást a nyitott kerékpársávról kell végrehajtani. **A kerékpáros balra bekanyarodásra történő felkészülés céljából, vagy ha a nyitott kerékpársáv megszűnik, a nyitott kerékpársávot elhagyhatja.**”

Az R. 25. §-ának (2) és (3) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„(2) Járművel az úttesten – az előzés és kikerülés esetét kivéve – annak menetirány szerinti jobb oldalán, az út- és forgalmi viszonyok szerint lehetséges mértékben jobbra tartva kell közlekedni. Lassú járművel, állati erővel vont járművel, kézi kocsival, hajtott (vezetett) állattal, valamint lassan haladó járművel – ha az út- és forgalmi viszonyok lehetővé teszik – szorosan az úttest jobb széléhez húzódva kell haladni. Párhuzamos közlekedésre alkalmas úttesten a jobbra tartásra külön szabályok (36. §) az irányadók.”

(3) Az autóbuszöblöt, az autóbusz forgalmi sávot, a kapaszkodó sávot, a gyorsító és lassító sávot, a nyitott kerékpársávot, **valamint a kerékpársávot a (2) bekezdésben említett jobbra tartási, vagy az úttest jobb szélén való haladási kötelezettség szempontjából figyelmen kívül kell hagyni.** A kerékpársávon csak kerékpárral szabad közlekedni – **az egyirányú forgalmú úton kijelölt kerékpársáv kivételével – az úttest menetirány szerinti jobb oldalának haladási irányával azonos irányban.**”



Az R. 26. §-ának (1) bekezdése a következő d/a), d/b), d/2) és d/3) ponttal egészül ki:  
[Az egyes járművekkel – ha e rendelkezés másként nem rendelkezik – legfeljebb a következő sebességgel szabad közlekedni:]

„d) teherszállításra kialakított motoros tricikkel, elromlott járművet vontató gépjárművel, segédmotoros kerékpárral, **lakott területen kerékpárral 40 km/óra,**

**da) lakott területen kívül kerékpárral, ha a kerékpárt hajtó kerékpáros fejjvédő sisakot visel és utast nem szállít 50 km/óra,**

db) lakott területen kívül kerékpárral, ha a kerékpárt hajtó kerékpáros fejevédő sisakot nem visel 40 km/óra,

d/2) a kerékpárúton közlekedő járművel 30 km/óra,

d/3) a gyalog- és kerékpárúton közlekedő járművel 20 km/óra,”

Az R. 36. §-a a következő (12) bekezdéssel egészül ki:

„(12) Ha a járműveknek útkereszteződésben, útszűkületekben, szintbeni vasúti átjárónál vagy egyéb forgalmi okból meg kell állniuk – előre sorolás céljából –, kétkerekű motorkerékpárral, illetve kétkerekű segédmotoros kerékpárral az álló járművek mellett, vagy azok között, **kétkerekű kerékpárral az úttest szélén, az álló járművek mellett jobbról szabad előrehaladni**, ha

a) az előrehaladáshoz elegendő hely áll rendelkezésre, és

b) az irányváltoztatási szándékot jelző járműveket az irányváltoztatásban nem akadályozzák.”

Az R. 40. §-ának (9) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„(9) A járdán a mozgáskorlátozott személy (illetőleg az őt szállító jármű vezetője) járművel, a betegszállító gépjármű, a **kerékpár**, a kétkerekű segédmotoros kerékpár és a kétkerekű motorkerékpár a (8) bekezdésben említett egyéb feltételek fennállása esetén akkor is megállhat, ha a megállást jelzőtábla vagy útburkolati jel nem engedi meg.”

Az R. 54. § (4) és (5) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„(4) **Kerékpárral**

a) lakott területen kívül a főútvonalról balra bekanyarodni vagy megfordulni, továbbá

b) **a kerékpárútról a vele párhuzamos útra balra bekanyarodni nem szabad.**

A kerékpárosnak a kerékpárról le kell szállnia és azt tolva – a gyalogosok közlekedésére vonatkozó szabályok szerint – kell az úttesten áthaladnia.

(5) **A kétkerekű kerékpáron 16. életévét betöltött személy szállíthat 10 évnél nem idősebb, a kerékpárt nem hajtó utast a kerékpár pótülésén. Kettőnél több kerekű kerékpáron 17. életévét betöltött személy szállíthat a kerékpárt nem hajtó utast.”**

Az R. 54. §-a a következő (10) és (11) bekezdéssel egészül ki:

(10) **A gyalog- és kerékpárúton a kerékpáros a gyalogos forgalmat nem akadályozhatja és nem veszélyeztetheti.**

(11) Ha az út mellett, annak vonalvezetését követve **kerékpárutat vagy gyalog- és kerékpárutat jelöltek ki a kétkerekű kerékpároknak**, a kerékpárúton vagy a gyalog- és kerékpárúton kell közlekedni. Ha a lakott területen a nem főútvonalként megjelölt út mellett annak vonalvezetését követve kerékpárutat vagy gyalog- és kerékpárutat jelöltek ki, és az úton kerékpárnyomot is kijelöltek – ha a közúti jelzésekből más nem következik – a **kétkerekű kerékpárok az úttesten is közlekedhetnek.”**

Az R. 1. számú függelék I. fejezete a következő h/1., h/2. és h/3. ponttal egészül ki:

[Az úttal kapcsolatos fogalmak:]

„h/1. **Gyalog- és kerékpárút: jelzőtáblával** gyalog- és kerékpárútként megjelölt út, amelyen a gyalogos- és a kerékpáros-forgalom részére fenntartott útfelület burkolati jellel és eltérő színű burkolattal is kijelölhető.

h/2. **Kerékpáros nyom:** az úttesten kerékpárt és nyilat mutató sárga színű burkolati jellel

kijelölt útfelület.

h/3. **Nyitott kerékpársáv: az úttesten útburkolati jellel kijelölt** – kerékpár és különleges esetekben (az egymás mellett történő elhaladáshoz szükséges hely biztosítása érdekében) jármű egyirányú közlekedésére szolgáló – különleges forgalmi sáv.”

Az R. 1. számú függelék II. fejezetének r/1) pontja helyébe a következő rendelkezés lép:

r/1) **Kerékpár: olyan, legalább kétkerekű jármű, amelyet emberi erő hajt, és ezt legfeljebb 300 W teljesítményű motor segíti. A kerékpáron a kerékpárt nem hajtó személy is szállítható erre alkalmas ülésen. A kerékpáron utánfutó vontatására alkalmas berendezés helyezhető el.**”

[A KRESZ változás teljes szövege Magyar Közlöny 2009. 185. számában található, amely erre a linkre kattintva letölthető. A 45257 számozású oldaltól olvashatók a módosult KRESZ szabályok.](#)